Nr. 107. Poznań, poniedziałek 19. września 1927. IX. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1927 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 4.— złote. Na pocztach 4.10 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 4.70 złote. Pod opaską za granicę (oprócz Gdańska): 6.— złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 15 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 40 groszy. Zagranicą 60 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Poznaniu. Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

Z międzynarodowego rynku drzewnego.

W związku z trwającym nadal zapotrzebowaniem materjałów drzewnych na rynkach zagranicznych, ujawniła się tendencja zwyżkowa na ceny surowca drzewnego. Ujemne skutki w tym handlu wywarło podniesienie opłat za frachty morskie, co spowodowało brak odpowiedniej gotówki w przemyśle leśnym. Ekonomiczny stan rynków drzewnych w poszczególnych krajach przedstawiał się rozmaicie. Anglja, która dotychczas czerpała część swego zapotrzebowania w Rosji sowieckiej (zwłaszcza dotyczy to mat. drzewnych przeznaczonych do warsztatów stolarskich i budulca), po zerwaniu z nią stosunków dyplomatycznych skierowała swe zapotrzebowanie na rynki środkowej Europy, zwłaszcza do Polski, z uwagi na to, że ceny nasze na drewno surowe w większości nie dochodziły do poziomu cen finlandskiego surowca. W pierwszym półroczu 1927 r. wyroby z drewna w Anglji nie znajdywały tak licznych odbiorców zagranicznych jak w pierwszym półroczu 1926. Statystyka wykazuje, że w tym półroczu (1926) Anglja eksportowała swe wyroby z drewna na sumę 600.000 Ł, natomiast w 1927 r. w tym samym okresie czasu, rejestry handlowe wykazały pewne, wprawdzie nieznaczne, zmniejszenie się popytu zagranicą na wywożone fabrykaty, których wartość określała się na ca 510.000 Ł. Rosja sowiecka, szukając rynków zbytu drewna, zwiększyła wywóz jego do Stanów Zjednoczonych oraz do Argentyny. Umowy handlowe przeważnie dotyczyły materjałów leśnych z północnych okręgów Rosji (lasy białomorskie i leningradzkie). Należy zaznaczyć, że Stany Zjedn. mogą stać się poważnym odbiorcą drewna rosyjskiego; oczywiście miałoby to miejsce wówczas, gdyby sprzyjały ku temu warunki natury politycznej. Mając na względzie tą ewentualność, należy zwrócić uwagę na stopień rozwoju budownictwa amerykańskiego, zwłaszcza w Stanach Zjedn., oraz na inwestycje tamtejszych kapitałów w tej dziedzinie przemysłu. Plan budownictwa za czerwiec, obejmujący 37 wschodnich stanów Am. Płn., co czyni 91% ogółu stanów, osięgał sumę 632.478.000 dol. W marcu r. b. spotrzebowano w tym celu 620.738.200 dol. W czerwcu, w stosunku do maja inwestycja kapitałów na budownictwo wzrosła o 15%, natomiast w porównaniu z czerwcem 1926 r. o 16%. Ogółem wartość nieruchomości powstałych w pierwszem półroczu 1927 wynosiła na całym obszarze St. Zjedn. 3,187.990.300 dol Amerykański dziennik przemysłowy „New York Lumber Tr. Journal", porównując tą sumę, z zeszłoroczną, stwierdza, że za pierwsze półrocze 1927 ruch budowlany wzmógł się zaledwie o 2% w stosunku do pierwszego półrocza 1926. W czerwcu r. b. kapitał przeznaczony na budownictwo podzielono w nast. sposób (w dolarach): 238.814.000, czyli 38% ogółu kapitału, użyto na budowę domów mieszkalnych; 151.398.500 (24%) — na instytucje społeczne; 88.122.400 (14%) — na gmachy towarzystw handlowych; 42.121.800 (7%) — na szkoły i wreszcie 33.879.300 (5%) — na budownictwo przemysłowe. Na holenderskim rynku drzewnym, zainteresowanie materjałem leśnym w lipcu r. b. nie osłabło jak należało przypuszczać z racji zwykłej w tym okresie czasu stagnacji, lecz przeciwnie wzmogło się, wskutek czego ceny na różne gatunki drewna nieco wzrosły. Przyczynę tego objawu tłómaczy przedewszystkiem zmniejszenie się zapasów drewna na składach i w dokach. Zapotrzebowanie było przeważnie na tańsze i trwalsze drewno, to też znacznie się ożywił hurtowny i detaliczny handel tymi gatunkami. W portach prace wyładowcze wzmogły się, zwłaszcza w lipcu, dokąd zawijały nieustannie statki transportowe z masą drzewną, głównie drewno tarte iglastych gatunków.

Ogółem rynek holenderski otrzymał w pierwszym półroczu 1927 nast. ilość materjałów leśnych (wykazuje się najbardziej ważne sortymenta).

	Mtr. sześc.	Tys. guld. hol.
Okrąglaki iglaste	48.472	1.301
tarty iglaste	569.618	20.636
papierówka	43.847	545
kopalniaki	63.950 t.	1.959
słupy telegr.	22.661	740

Zarys II.

Jak należy prawidłowo wykorzystać okrągłe piły?

(Dokończenie).

Często zdarza się, że piła otrzymawszy prawidłowe naciągnięcie z początku przy niezbyt szybkiem okręcaniu się na wałku, zatraca równość biegu; wyraża się to przedewszystkiem w niewielkich warjacjach ruchu tarczy, lecz osięgnąwszy normalną ilość obrotów, piła wyrównywuje bieg pod wpływem siły ośrodkowej i okręca się nadal już w jednej ustalonej płaszczyźnie. Zdarza się jednak, że piła nawet otrzymawszy potrzebną ilość obrotów, ulega wahaniom, świadczy to, że średnia jej część posiada nadmiar słabości rozszerzania się. Dla usunięcia tego nadmiaru, zachodzi, potrzeba kucia zewnętrznej części piły, słabo uderzając młotkiem po górnych obręczach i nieco silniej w miejsce, odległe od 25—50 mm, a nieraz do 75 mm w kierunku środka tarczy. Jeżeli stwierdzono, że piła posiada zbyt wielkie wygięcia lub fałdy, co zdarza się sporadycznie przy niedokładnościach w ustawianiu piły, to naturalnie, błędy te winne być usunięte przedtem, nim piła otrzyma prawidłowe naciągnięcia. Skutkiem silniejszego rozgrzania się w pewnych częściach tarczy, zmienia się kolor stali i tam też najczęściej powstają wygięcia, w celu usunięcia ich kładzie się piłę. Kilka, dobrze skierowanych uderzeń młotkiem o formie okrągłej, wyrównywują zupełnie powierzchnię tarczy, bez uszkodzenia ogólnego naciągnięcia piły, co miałoby miejsce, gdyby nie umieszczono papieru pomiędzy kowadłem, a tarczą. Zwraca się uwagę, żeby przy nadawaniu pile należytego naciągnięcia, uderzenie młotkiem w którekolwiek miejsce na tarczy były tylko jednorazowe, gdyż w przeciwnym razie może to wpłynąć na utworzenie się niepożądanych wklęśnięć. Jeśli jednak zachodzi potrzeba powtórnego kucia piły, to wskazanem jest omijanie tych miejsc, które już poprzednio otrzymały uderzenia. Warunkiem osiągnięcia korzystnych rezultatów pracy okrągłej piły jest również należyty dobór kryz, umacniających piłę do wałka, jak pod względem jakości tak też i rozmiarze ich. Śmiało można stwierdzić, że najmniejsze okrągłe piły posiadają kryzy o rozmiarze $^1/_3$ ich średnicy. Stosunkowo większe piły (do 250 mm) zaopatrzone są w kryzy do $^1/_4$ średnicy tarczy. Natomiast piły o średnicy od 250—500 mm mają kryzy o rozmiarze $^1/_5$ wielkości średnicy i wreszcie piły ponad 500 mm posiadają kryzy wielkości $^1/_6$ ich średnicy. Od kryz wymaga się nietylko odpowiedniej wielkości lecz i bezwzględną dokładność konstrukcji. Bardzo ważnym warunkiem jest, żeby przylegająca płaszczyzna kryzy umieszczoną była prostopadle do osi wałka piły.

Najmniejsze niedokładności na powierzchni kryz, przylegających do tarczy, działają ujemnie na normalny bieg pracy. Im większą jest średnica piły, im cieńszą jest ona, tym poważniejsze bywają uszkodzenia jej, o ile naturalnie kryzy nie posiadają przepisowych kształtów. Podczas pracy piły nieuniknioną jest możliwość, że z tych lub owych przyczyn kryzy ulegną pewnej deformacji, wobec czego wyłania się konieczność od czasu do czasu sprawdzić ich płaszczyznę. W tym celu wewnętrzną stronę kryz (strony przylegające do tarczy) naciera się kredą i naciskając jedną kryzę na drugą obraca się je w przeciwne strony. Jeżeli kryzy są bez zarzutu, to kreda zostanie zupełnie startą na całej ich powierzchni t. j. w miejscach przylegania, i przeciwnie, kryzy wykażą defekta, jeśli kreda będzie startą tylko w niektórych miejscach, tworząc białe plamy, co dowodzi o nierówności płaszczyzny kryz. Niedokładność taka powinna być niezwłocznie usuniętą. Wałek piły nie powinien posiadać wolnego biegu w łożyskach z uwagi na to, że wpływa to niekorzystnie na bieg pracy. Przytoczone przepisy oraz wskazówki o należytem wykorzystaniu okrągłych pił o montażu warsztatu ich, zalecają amerykańskie firmy Simons, Diston i Eleet.

Koniec.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNEK KRAJOWY.

Usposobienie rynku drewna wykazuje usposobienie niezmienione, powiedziećby raczej można coraz mocniejsze, a to ze względu na zbliżającą się nową kampanję rębną. Projektowane zakazy wywozu drewna

ZBIGNIEW HRYNIEWIECKI.

Zwyczaje handlowe w handlu drzewem.

(Ciąg dalszy)

O ile jednak drewno, które ma być dostarczone jako „oclone", zostało wysłane bez oclenia, natenczas należy doręczyć kupującemu odnośne papiery. towarzyszące.

W ostatnim wypadku kupujący jest uprawniony pobrane przez urzędy celne, należności celne wpisane do papierów towarzyszących odciągnąć od należności z rachunku. Kupujący jest obowiązany załatwić prawidłowo (formalności wynikające z wręczonych mu) papierów towarzyszących.

IV. Koszta.

§ 9. Z kosztów powstałych przy dostawie towarów ponosi:

a) sprzedający koszta numerowania, wykonania prawidłowego wykazu (sprzedanego drewna), koszta załadowania i pomiaru drewna, natomiast

b) kupujący ponosi wszelkie koszta związane z sprawdzaniem wymiarów i jakości towaru.

§ 10. Przy transakcjach o spław, ma prawo spedytor, wzgl. prowadzący ładunek, domagać się przy wysokim stanie wody (Hochwasser) zwrotu związanych z tem wyższych kosztów, jeżeli wskutek opóźnionego zlecenia komitenta był zmuszony przyjąć drewno na skład (wodny) i podwyższenie się stanu wody nastąpiło w czasie pozostawania drewna na składzie i po zwolnieniu załogi (obsługi transportu).

§ 11. Jeżeli przy transakcjach o spław umówiono cenę jednostkową za transport, z włączeniem wszystkich kosztów wiązania i t. p., to jednak przy zwiększeniu się kosztów transportu, spowodowanych siłą wyższą, nadwyżkę ponosi właściciel drewna, a nie spedytor wzgl. prowadzący ładunek.

V. Dostawa.

§ 12. Przy drewnie spławianem, które sprzedane zostało „franco woda Toruń" należy dostarczyć je wodą na przestrzeni od „Buchtakrug" do zamku Dybow, i dalej do portu drzewnego i złożyć je na brzegu w miejscu wskazanem przez kupującego. Koszta przetaczania (przesuwania) w porcie ponosi kupujący.

Przy drewnie spławianem, które sprzedane zostało „franco woda Solec" należy dostarczyć je wodą na przestrzeni pomiędzy „Katharinchen — Berge" a Brdy — ujście, według zlecenia odbiorcy.

Na żądanie odbiorcy jest jednak sprzedający obowiązany na własny koszt dostawić tratwy aż do awantportu Brdy — ujście, o ile wręczono mu w tym celu pozwolenie na wjazd do portu.

Koszta przetaczania (przesuwania) w porcie ponosi kupujący.

zależne są na razie od rozmowy, mającej nastąpić między dyplomatami polskimi a niemieckimi. Być może, że jeszcze w ostatniej chwili nastąpi porozumienie, jakkolwiek obecnie widoki na to nie są zbyt dobre. Jak wiadomo, niemieccy obszarnicy przeciwstawiają się zawarciu traktatu handlowego z Polską a mianowicie: we formie wysokich ceł na nasze produkty rolnicze. Niezależnie od tego rozpoczęły się już transakcje polsko-niemieckie na wielką skalę, co oznaczałoby, że nawet projektowane utrudnienia nie przeszkadzają w nabywanianiu przez Niemców surowca w Polsce. Tak, dowiadujemy się, że Century Trust sprzedała ostatnio z lasów Białowieskich około 20000 m. śc. drewna po mk. 60 średnio loco granica polsko-niemiecka bez cła niemieckiego. **Oznaczałoby to, że sezon sprzedażny tegoroczny rozpoczyna się pod znakiem wysokich cen na drewno.** Jak nam donoszą, kupcy polscy usiłują zainteresować Niemców w kierunku odbierania całych dłużyc włącznie kłód wierzchołkowych a nie, jak dotychczas, że oddawali jedynie blochy. Kupcy niemieccy idą na tę kombinację, uzależniają ją jednak od podstawienia odpowiednich wagonów przez koleje niemieckie. Kupcy niemieccy chcą wystarać się u swych kolei, by podstawiały całe pociągi pod drzewo, mające być sprowadzane z Polski.

Co do rynku drewna spławianego, zaznaczyć należy, że ilości mogące jeszcze nadejść nie są zbyt wielkie tak, że nie będzie można zaspokoić popytu niemieckiego. Być może, że dotychczasowa podaż cierpiała także i z tego powodu, że śluzy pod Augustowem są niedostateczne, by pokonać szybko wszystkie transporty drewna. Jak nam donoszą, przeprawia się obecnie drzewo nawet nocą, aby nadeszło wcześniej w okolicę Bydgoszczy. Ceny za drewno spławiane poszły w ostatnim czasie o jakieś 5% w górę, co dowodziłoby, że zapotrzebowanie niemieckie ciągle się jeszcze powiększa.

Pomimo napięcia stosunków polsko-niemieckich i niepewności o pomyślnym ich rozwoju w najbliższym czasie, zainteresowanie niemieckie jest wielkie i rośnie coraz bardziej. Dowodem tego są liczni agenci niemieccy w Polsce, którzy przybywają jako pośrednicy albo też w celu poczynienia zakupów na własny rachunek.

Również Anglicy zdradzają wielkie zainteresowanie się naszem drzewem jakkolwiek ciągle jeszcze wyrażają niezadowolenie z jakości jego, to jednak chętnie go nabywają, zdając sobie sprawę, że w zimie na rynku tamtejszym będzie brak niektórych wymiarów.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Mirachowo D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 8. września 1927 r.

Dąb	drągi I kl.	za sztk.	3.00	zł
„	wałki użytkowe	za mp.	14.25	„
„	szczapy opałowe	„	9.56	„
„	wałki opałowe	„	6.00	„
Buk	szczapy opałowe	„	8.82	„
„	wałki opałowe	„	6.60	„
Brzoza	szczapy opałowe	„	7.33	„
„	wałki opałowe	„	7.00	„
Sosna	III kl.	za m^3	21.28	„
„	IV „	„	19.63	„
„	drągi I kl.	za sztk.	2.07	„
„	szczapy opałowe	„	7.49	„
„	wałki opałowe	„	5.88	„
Świerk	drągi I kl.	za sztk.	2.34	„
„	drągi II „	„	1.30	„
„	drągi III „	„	0.60	„
„	szczapy opałowe	za mp.	5.70	„

Nadleśnictwo Państwowe Kostkowo D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 10. września 1927 r.

Sosna	II kl.	za m^3	39.83	zł
„	III „	„	25.88	„
„	IV „	„	31.72	„
„	drągi	za sztk.	4.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	10.56	„
„	wałki opałowe	„	7.81	„
Świerk	III kl.	za m^3	26.07	„
„	IV „	„	29.85	„
„	szczapy opałowe	za mp.	6.50	„
„	wałki opałowe	„	5.50	„

Nadleśnictwo Państwowe Międzychód D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 12. września 1927 r.

Sosna	III kl.	za m^3	20.00	zł
„	IV „	„	15.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	6.39	„
„	wałki opałowe łupane	„	4.50	
„	wałki okrągłe	„	3.85	„

§ 13. Spławiane drewno, przeznaczone na skład wodny w Solcu (bestimmt zur Auswäschein Schulitz), lub dla tamtejszych tartaków musi zatrzymać się powyżej Solca; miejsce postoju (zatrzymania się) winien wskazać odbiorca. O ile tratwy przepłynęły miejsce przeznaczenia, natenczas koszta dostawienia ich z powrotem ponosi sprzedający.

§ 14. Przy sprzedaży „franco Fordon“ winien sprzedający dostawić tratwy jak najbliżej lewego brzegu Wisły nieco powyżej (odnośnego) tartaku. Umocowanie tratw do brzegu należy do odbiorcy (porów. § 13).

§ 15. Drewno spławione, sprzedane „franco Bydgoszcz“ winien sprzedający dostawić do wskazanego przez odbiorcę miejsca składowego nad brzegiem Brdy w granicach powrotu miasta Bydgoszczy.

§ 16. W braku odmiennej umowy dostarczenie towaru następuje w miejscu, gdzie towar znajduje się w chwili sprzedaży. Wszelkie koszta aż do czasu przekazania towaru ponosi sprzedający.

VI. Przejęcie.

§ 17. Kupujący jest zobowiązany w awant-porcie w Czersku (Braknau) i w Bydgoszczy natychmiast po dostarczeniu; natomiast na Wiśle w przeciągu trzech dni od dnia przybycia drewna, w miejscu składowem wskazanem przez odbiorcę, odebrać tratwy. Umocowanie u brzegu należy do odbiorcy.

Przy wysokim stanie wody, który przekracza średni poziom 1 m na wodomierzu w Toruniu, przedłuża się termin odbioru o dalsze 3 dni powyżej poprzednio podanych terminów.

O ile urzędowo ogłoszono wyższy stan wody, przekraczający poziom wody na wodomierzu w Toruniu 2 metrów, może kupujący odczekać opadnięcia wody zanim dokona odbioru drewna. Sprzedający*) sam ponosi koszta dowozu i przytrzymywanie tratew. (porów. §§ 10 i 11).

§ 18. Przez odbicie młotkiem kupującego zostaje uznany materjał jako odpowiadający umowie pod względem jakości, a o ile stwierdzono przy tem wymiary, to i co do wymiarów. Pozostaje jednak zastrzeżonem stwierdzenie ilości i prawidłowości dymensji.

Przekazanie własności, bez wyraźnego przekazania tejże (przez odbicie młotkiem) nie jest praktykowane.

O ile pewna partja towaru została odbita młotkiem w całości, bez sprawdzenia poszczególnych sztuk, natenczas zostaje zastrzeżona sprawdzenie zdrowotności i ilości sztuk.

(Ciąg dalszy nastąpi).

*) W zwyczajach Bydgoskich w § 16 nr. 96 w ostatnim zdaniu mylnie wydrukowano kupujący.

Nadleśnictwo Państwowe Wanda D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 10. września 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	17.00 zł
Brzoza	szczapy opałowe	„	15.80 „
„	wałki opałowe	„	13.00 „
Sosna	szczapy opałowe	za mp.	13.42 „
„	wałki opałowe	„	11.06 „
Jodła	szczapy opałowe	„	11.67 „
Świerk	szczapy opałowe	„	14.05 „
„	wałki opałowe	„	13.25 „

Nadleśnictwo Państwowe Wysoka D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 12. września 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	8.00 zł
Buk	szczapy opałowe	„	13.50 „
Sosna	I kl.	za m³	31.53 „
„	II „	„	35.92 „
„	III „	„	45.33 „
„	IV „	„	33.78 „
„	szczapy opałowe	za mp.	11.62 „
Świerk	IV kl.	za m³	35.59 „
„	szczapy opałowe	za mp.	8.73 „

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 16. września 1927 r.

Dąb	IV kl.	za m³	35.95 zł
„	V „	„	25.00 „
„	wałki opałowe	za mp.	10.00 „
Sosna	wałki użytkowe	„	14.60 „
„	szczapy opałowe	„	9.50 „
„	wałki opałowe	„	6.75 „

Nadleśnictwo Państwowe Drewniaczki D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 2. września 1927 r.
Sosna kopalniaki I—III kl. za m³ 20.08 zł

Nadleśnictwo Państwowe Wysoka D. L. P. Toruń
Licytacja w dniu 15. września 1927 r.

Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	13.00 zł
Osika	szczapy opałowe	„	7.25 „
Sosna	III kl.	za m³	29.24 „
„	IV „	„	24.11 „
„	szczapy opałowe	za mp.	8.00 „
„	wałki opałowe	„	8.41 „
Świerk	szczapy opałowe	„	7.00 „
„	wałki opałowe	„	7.00 „

RADOM, 12. 9. W tutejszej Dyrekcji Lasów Państwowych na ostatniej licytacji uzyskano następujące ceny za 1 m³ loco las: drzewo jodłowe użytkowe do 20 cm 18 19, — 21 — 30 cm 24.50 — 31 — 40 cm 29.70 — ponad 40 cm 35.70.

SIEDLCE, 12. 9. Na ostatnich przetargach w tutejszej Dyr. Lasów Państw. uzyskano następujące ceny za 1 m³ loco wagon w zł.: Drzewo użytkowe sosnowe przeciętnie 49, kopalniaki 28, drzewo drobne użytkowe sosnowe 36, papierówka 28, szczapy opałowe sosnowe 13,

Notowania dewiz z dnia 17. września 1927 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,78	47,10	43,50	—	—	—	58	79,34
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	113.00	100 Gd. gld.	—	—	81,52	—	—	—	—	—	—
Berlin	6	123.45	100 R. M.	—	—	—	20,43	23,81	607,—	—	123,42½	168,55
Belgja	5½	72.07	100 fr. belg.	—	—	58,585	34,93	13,92¾	355,—	—	72,20	98,58
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	26,21	785	—	—	—	3,21	4,40¾
Budapeszt	6	90.67	100 pengo	—	—	73,53	27,79½	—	—	—	90,65	123,95
Holandja	3½	208.31	100 gld. hol.	358,52	—	168,54	12,13⅚	40,07¾	1022,00	—	207,80	283,70
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	112,60	18,16¾	26,78½	—	—	138,85	189,50
Londyn	4½	25.22	1 funt ster.	43,52	25,09½	20,453	—	4,86½	124,02	—	25,21⅝	34,45¼
Nowy Jork	3½	5.18	1 dolar	—	—	4,2035	4,86 1/32	—	25,49	—	5,18,55	708,05
Paryż	5	100	100 fr. franc.	35,09½	—	16,495	124,02	3,92⅛	—	—	20,33½	27,76½
Praga	5	105.01	100 k. czesk.	26,51	—	12,459	164,12	—	75,70	—	15,36½	20,97⅝
Rzym	7	100	100 l.	48,76	—	22,91	89,30	5,45	139,00	—	28,24¼	38,62⅛
Szwajcarja	3½	100	100 fr. szwajc	172,52	—	81,10	25,22½	19,28¾	492,—	—	—	136,54
Sztokholm	4	138.88	100 k. szw.	—	—	113,08	18,08¾	26,90	683,—	—	139,45	190,45
Wiedeń	6½	72.936	100 szyling	126,07	—	59,28	34,50	—	359	—	73,10	—

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Wylewy w Małopolsce a odszkodowanie kolei.

Z powodu wylewów, jakie nawiedziły Małopolskę Wschodnią, zostały poważnie uszkodzone w wielu miejscach linje kolejowe, pociągające za sobą przerwy w ruchu kolejowym. Niektóre odcinki, wobec poważnych uszkodzeń nawierzchni, a także mostów i innych urządzeń technicznych, wymagają większej naprawy, co potrwa czas dłuższy.

Ten stan rzeczy, jako niezależny od zarządu kolejowego, bo wywołany siłę wyższą, zmusił władze kolejowe do ogłoszenia przerw w ruchu na całym szeregu odcinków, z jednoczesnem uchyleniem odpowiedzialności za terminową dostawę towarów.

Co zaś do całości i nienaruszalności towarów, powierzonych kolejom do przewozu przed powodzią, to należy zaznaczyć, że z uznaniem faktu siły wyższej (vis maior) odpada także odpowiedzialność kolei za całość powierzonych jej do przewozu towarów jedenakże z zastrzeżeniem, o ile strona przeciwna nie będzie mogła udowodnić, że zniszczenie bądź uszkodzenie towaru, znajdującego się w drodze, bądź w magazynie kolejowym, nastąpiło z innej przyczyny, niewywołanej wypadkiem, na który powołuje się kolei, iż zarząd kolejowy w razie sporu obowiązany będzie udowodnić, że uczynił wszystko, co było obowiązkiem sumiennego przedsiębiorcy przewozowego.

Powstaje jeszcze pytanie, jak koleje będą liczyć przewoźne za przesyłki, które znalazły się w drodze lub na składach kolejowych, czekając nastania kolejności.

Należy wyjaśnić, że przesyłki które zostały przyjęte przed powodzią, będą oddane zasadniczo do rozporządzenia nadawców. Jeżeli istnieje możność przewiezienia przesyłki do stacji przeznaczenia drogą okólną, może kolei przesyłkę przewieść tą drogą, za co ma prawo pobrać odpowiednie do faktycznego przebiegu przesyłki przewoźne. Jeżeli nadawca przesyłki nie zgodzi się na taki sposób przewozu, może zarząd kolejowy uznać umowę za rozwiązaną. Jeżeli nadawca, nie zgadzający się na przewóz przesyłki drogą dalszą, zechce przesyłkę zatrzymać w składzie kolejowym, lub w wagonie, kolei, jeżeli ze względów miejscowych uzna to za możliwe, ma prawo pobrać za przechowywanie przesyłek w składach składowe, a za zatrzymanie towarów w wagonach —osiowe.

Zarząd Wielkopolskiego Związku Myśliwych.

Podaje do wiadomości, że rozpisany na sobotę dnia 17-września b. r. Premjowany Konkurs Wyżłów Dowodowych się nie odbyło dla niedostatecznej liczby zgłoszeń, spowodowanej brakiem zainteresowania.

Przy tej okazji donosimy, że dalszą sprzedażą oryginalnego angielskiego „Sprattsa“ karmy dla psów i bażantów, t. zw. Pheasantina dla bażantów i kuchary dla psów zajmują się następujące firmy:

• Towarzystwo Handlow-Przemysłowe, Toruń, ul. Szeroka 35 oraz inż. St. Nowakowski Sp. z o. o., Warszawa, Kredytowa 4.

Za Zarząd:

Sekretarz (—) KOSTRO

Prezes (—) CHŁAPOWSKI.

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły W R. D. Nr.	Bliższe szczegóły ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
20. IX. 27.	11^{00}	Państw. Nadl. Świsłockie (kancelarja)	d. - białow.							18000,-	95	1074	L	
	11^{00}	Państw. Nadl. Pelplin (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	1139	1673,08				104	1165	S	
	12^{00}	Państw. Nadl. Toruń (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV		449,73	87,26			104	1166	S	
	12^{00}	Państw. N. Boruszynek (kancelarja)	d. - pozn.	sosna		2066	712,71				104	1158	S	
	12^{00}	Państw. Nadl. Promno (kancelarja)	d. - pozn.					4582,01			102	1148	S	
	12^{00}	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								95	1079	S	na dzierżawę lub sprzedaż tartaków.
	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - siedl.								99	1122	L	na dzierż. terpentyniarni i sprzed. terpent. i karpiny.
21. IX. 27.	10^{00}	Państw. Nadl. Bolewice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		400,—	100,—			103	1156	L	
	11^{00}	Państw. Nadl. Osie (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna brzoza	I-V IV-V	684 48	312,26 24,98	293,22			105	1175	S	
[illegible] IX. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12^{00}	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								100	1132	L	na sprzedaż materj. tartych drew. użytk., dęb. na pniu papierówki i dr. opałow.
[illegible]4. IX. 27.	9^{30}	P. N. Potrzebowice (oberze leśna w Potrzebow.)	d. - pozn.								106	1191	L	na drewno opałowe.
	11^{00}	Państw. Nadl. Woziwoda (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna brzoza	I-IV	598	216,40	1631,37	230,5	3831,- 269,-	106	1185	S	
	11^{00}	Państw. Nadl. Twarożnica (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	III-IV	505	144,41				105	1167	S	
	12^{00}	Państw. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	182	153,12	100,52			106	1187	S	
26. IX. 27.	10^{00}	Państw. N. Niepołomice (kancelarja)	d. - lwowska	sosna				2706,82			100	1125	L	
	10^{00}	P. N. Wronki (sala Koczorowskiego w Wronkach)	d. - pozn.								105	1171	L	na drewno opałowe.
	10^{30}	Państw. N. Potrzebowice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	III-IV		500,—				105	1174	S	
29. IX. 27.	10^{00}	Państw. N. Narewkowskie (kancelarja)	d. - białow.	dąb jesion sosna świerk				48,06 1,86	53,73	6845,24 409,20 654,70	104	1160	L	
	11^{30}	Państw. N. Bartodzieje (kancelarja)	d.- bydgoska					1097,52			106	1188	S	
	11^{45}	Państw. N. Leśna Huta (kancelarja)	d. - toruńska						2163.16		106	1186	S	
30. IX. 27.	12^{00}	P. Nadl. Chocimski Młyn (kancelarja)	d.- bydgoska								101	1036	S	na sprzedaż młyna wodn. i tartaku.
4. X. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12^{00}	Zarząd Liceum Krzemienieckiego (kancelarja)						800,—			101	1044	S	kloców jesion.
6. X. 27.	12^{00}	Państw. N. Oszczepskie (kancelarja)	d. - białow.	sosna świerk olcha brzoza jesion dąb			147,97 1009,54 170,15 22,50 3,17 31,14				105	1172	L	
18. X. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
8. XI. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
22. IX. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
6. XII. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barts

KUPUJEMY

materjał stolarski i budowlany

wszelkich gatunków. Całe produkcje tartaczne i drzewostany. Zezwolenia wwozowe posiadamy. 1203

J. Engländer & Co., Holzgrosshandlung

STETTIN, Grüne Schanze 16.

Telegr.-Adr.: ENGLÄNDERCO, STETTIN. — Telefon Nr. 12-63.

1205

HOLLANDJA.

Szukam zastępstwa

pierwszorzędnych eksporterów drzewnych.

Korespondencje w języku niemieckim i angielskim do:

J. H. WORIES

Oosteinde 24 - **AMSTERDAM** - Holland

Przetarg

1196

na sprzedaż 3242.85 m^3 drewna użytkowego dębowego, jodłowego, sosnowego, bukowego, grabowego, klonowego, brzozowego, osikowego, olchowego i 1.728 mp. drewna opałowego dębowego, jodłowego, sosnowego, olchowego, grabowego, brzozowego, bukowego, osikowego i klonowego z N-ctwa Samsonów odbędzie się dnia **29 września 1927 r.** o godzinie 12-ej w południe w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu przy ul. Lubelskiej 53. Informacji udziela D. L. P. w Radomiu oraz Nadleśnictwo Samsonów.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.

Sosnowe i świerkowe drzewo

do budowy wagonów

odpowiadające warunkom obowiązującym dla niemieckiej kolei państwowej, poszukiwane do dostawy w miesiącu październiku do stycznia. — Łaskawe oferty franco granica niemiecko-polska bez cła uprasza się do Administracji Rynku Drzewnego pod nr. **1189.**

Okrąglaki, **kopalniaki, słupy telefraficzne, zręby i drzewostany na pniu**

kupujemy przy wysokich zaliczkach.

J. Engländer & Co., Holzgrosshandlung

STETTIN, Grüne Schanze 16. 1204

Telegr.-Adr.: ENGLÄNDERCO, STETTIN. — Telefon Nr. 12-63.

TARTAK 5 TRAKOWY

z potrzebnemi obrabiarkami desek, leżący **w Bydgoszczy** przy torze kolejowym i drodze wodnej do Gdańska i Niemiec

poszukuje wspólnika

najchętniej takiego, który posiada obszary leśne, celem korzystnej eksploatacji. Dobra eksploatacja grubszych drzewostanów sosnowych zabezpieczona. Oferty do Ekspedycji Rynku Drzewnego w Poznaniu pod literę **101.**

1168

Poznańska Spółka Drzewna T. A.

Poznań, św. Marcin 52/53

poleca wszelkie gatunki materjałów stolarskich, budowlanych i kantówki

ze swoich składnic:

w Poznaniu, ul. Głogowska 109/110, Gnieźnie, Powidzu, Nowejwsi pow. Strzelno, Kruszwicy, Grodzie, Swarzędzu, Wrześni, Inowrocławiu, Rawiczu, Gąsawie i Pleszewie. 1

Poszukujemy stale większych i mniejszych partji

sosn. okrąglaków, bloków

JAKO TEŻ BUDULCU

1179

i upraszamy o oferty z podaniem ceny

W. SCHEFFTER & Co. Holzmakler - Holzkommission, G. m. b. H.

Berlin N. W. 40, Calvinstrasse nr. 4/II.

Mam do oddania: 1182

około 40 kbm sosn. desek czystych bez sęka

przeważnie 20 mm nieco 24 i 26 mm, od 3 m i wyżej, 4,70×17

około 50 kbm sosn. desek odziemkowych.

1/2 kl., w pierwszorzędnym eksportowym gatunku, mianowicie około 20 kbm 30 mm 6,0 ×26
około 25 kbm 43 mm 8,0 ×32
około 5 kbm 52 mm 4,50×35

A. SZMAJ, tartak parowy Grabów n/Prosną

Na sprzedaż

1206

tartak parowy

o dwuch trakach z stolarnią

położony w centrum miasta powiatowego w okolicy lesistej z bardzo dobrą sprzedażą detaliczną. Do przedsiębiorstwa należy duża kamienica z wolnem mieszkaniem i ogrodem, 3 domy dla robotników i inne zabudowania. Wszystko w pierwszorzędnym stanie. Rentowność bardzo dobra.

Zgłoszenia do **„Par"**, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. **37.259.**

Koszyki na jastrzębie
Zatrzaski na lisy
Zatrzaski na króliki

7

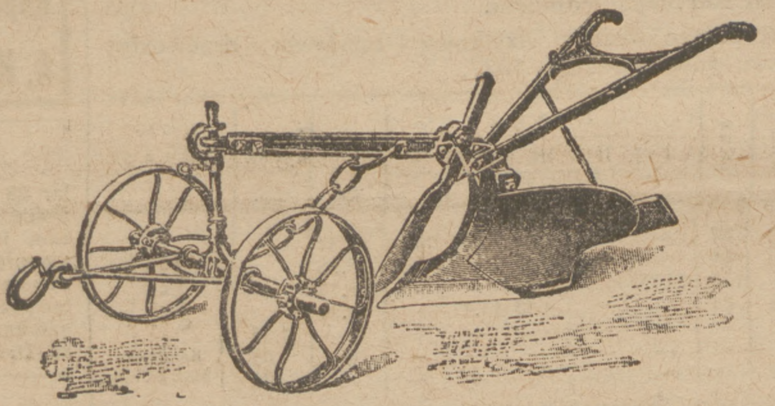
poleca

Administr. Rynku Drzewnego

Składnica Narzędzi Leśnych

Poznań, W. Garbary 20.

Telefon 1820.

Państwowe Nadleśnictwo Trzebciny

poczta i stacja kol. Łążek pow. Świecie 1198

sprzeda w dniu 27. września 1927 r. w drodze submisji następujące drewno użytkowe z cięć pułapkowych roku gosp. 1926/27.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Sztuk	KLASA I (m³)	II	III	IV	Razem
		a) budulec						
1	Siwe bagno	78—80, 94, 95, 97—102	748	—	54.12	301.89	107.55	463.56
2	Siwe bagno	122—127	637	7.28	96.25	264.92	64.39	432.84
3	Kamionka	131—137, 142—149, 158—163, 175—176	647	—	8.87	58.75	184.67	252.29
		b) kopalniaki						
4	Szklana huta	6, 7, 13, 14, 20, 22. 27, 31—33, 37, 41	443	68.64	34.73	3.50		106.87
5	Siwe bagno	60, 78—80, 94—95, 97—102, 122—127	819	174.67	66.43	2.12		243.22
6	Kamionka	131—137,142—149,158—166,174—181,188—194	4472	476.34	394.84	57.16		928.34

Otwarcie odpowiednio wygotowanych ofert z napisem „Submisja“ nastąpi w dniu **27. IX. 27 r.** o godz. 11^{50} w kancelarji Nadleśnictwa. Sprzedaż odbędzie się na ogólnych warunkach obowiązujących przy sprzedaży drewna w lasach państwowych. Ubiegający się o kredyt winien to zaznaczyć w ofercie. Nadleśnictwo zastrzega sobie małe różnice w podanej masie i za jakość drewna nie odpowiada. Koszta korowania i zwózki ponosi kupujący.

Oferty zatwierdza Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Państwowy Nadleśniczy.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.